

ПРАВО ЗАШТИТЕ ИНДУСТРИЈСКОГ ДИЗАЈНА

Индустријски дизајн је тродимензионални или дводимензионални изглед целог производа, или његовог дела, који је одређен његовим визуелним карактеристикама, посебно линијама, контурама, бојама, обликом, текстуром и/или материјалом од којих је производ сачињен, или којима је украшен, као и његовом комбинацијом.

Производ је индустријски или занатски предмет, укључујући, између осталог, и делове који су намењени за спајање у сложени производ, паковање производа, укупни визуелни идентитет производа, графичке симболе и топографске знаке, искуључујући компјутерске програме.

Сложени производ је производ који је састављен од више делова који могу да буду замењени и који омогућавају састављање и растварање производа.

Услови заштите

Индустријски дизајн се штити ако је нов и ако има индивидуални карактер.

Новост

Индустријски дизајн се сматра новим ако идентични дизајн није постао доступан јавности пре дана подношења пријаве за признање тог дизајна, или пре датума признатог права првенства, уколико је оно затражено, или ако не постоји раније поднета пријава за признање идентичног индустријског дизајна која је постала доступна јавности. Дизајн се сматра идентичним ако се разликује само у небитним детаљима.

Индивидуални карактер

Индустријски дизајн има индивидуални карактер ако се укупан утисак који оставља на информисног корисника разликује од укупног утиска који на тог корисника оставља било који други индустријски дизајн који је постао доступан јавности пре дана подношења пријаве дизајна, или датума признатог права првенства. Приликом утврђивања индивидуалног карактера индустријског дизајна узима се у обзир степен слободе аутора приликом стварања индустријског дизајна одређеног производа.

Индустријски дизајн производа који чини саставни део сложеног производа

За индустријски дизајн примењен на производу, или садржан у производу који чини саставни део сложеног производа, сматра се да је нов и да има индивидуални карактер:

1. ако саставни део који је уграђен у сложен производ остаје видљив током редовне употребе сложеног производа и
2. ако видљиве карактеристике саставног дела испуњавају услове новости и индивидуалног карактера.

Искључење заштите због техничке функције и супротности са јавним поретком и моралом

Индустријским дизајном не може се заштитити спољашњи изглед производа који је искључиво одређен техничком функцијом производа.

Индустријским дизајном не може се заштитити спољашњи изглед производа који мора да буде репродуктиван у свом тачном облику и димензијама, како би се омогућило да буде механички повезан са, или постављен у, око или уз други производ, тако да сваки производ може да обавља своју функцију.

Индустријским дизајном не може се заштитити спољашњи изглед производа чије је објављивање или употреба противна јавном поретку или прихваћеним моралним принципима.

Право на заштиту индустријског дизајна

Право на заштиту индустријског дизајна припада аутору или његовом правном следбенику, односно послодавцу.

Садржина права на индустријски дизајн

Носилац права на индустријски дизајн има искључиво право да користи заштићен индустријски дизајн и да то право ускрати сваком трећем лицу. Под коришћењем подразумева се нарочито израда, понуда, стављање у промет, увоз, извоз или употреба производа у који је дизајн уграђен или на коме је примењен или складиштење таквог производа у наведене сврхе.

Право аутора индустријског дизајна

Морално право аутора је да његово име буде наведено у пријави, списима и исправи о индустријском дизајну.

Имовинско право аутора је да ужива економску корист од искоришћавања заштићеног индустријског дизајна.

Ограничење права

Носилац права на индустријски дизајн не може да забрани трећем лицу:

1. радње учињене у приватне и некомерцијалне сврхе
2. радње учињене у експерименталне сврхе
3. радње умножавања у сврху проучавања или цитирања, под условом да су такве радње у складу са праксом лојалне конкуренције и да неоправдано не угрожавају нормално искоришћавање индустријског дизајна, као и да је наведено одакле је индустријски дизајн преузет.

Правна заштита индустријског дизајна створеног у радном односу

Под индустријским дизајном створеним у радном односу сматра се:

1. Индустријски дизајн који запослени створи извршавајући своје редовне радне обавезе или посебно наложене послове у вези са научно-техничким истраживањем и развојем, као и

проналазак који настане у извршавању уговора о истраживачком раду закљученог са послодавцем

2. Индустијски дизајн који није обухваћен тачком 1, а који запослени створи у везу са активностима послодавца или коришћењем материјално-техничких средстава, информација и других услова које је обезбедио послодавац

3. Индустијски дизајн који запослени створи у року од годину дана од дана престанка радног односа, а који би, да је створен у току радног односа, био проналазак из тачке 1. или 2.

Трајање заштите

Право на индустијски дизајн стиче се уписом у одговарајући регистар и траје пет година од датума подношења пријаве надлежном органу. Заштита индустијског дизајна може се продужавати за периоде од по пет година, а најдуже 25 година рачунајући од датума подношења пријаве надлежном органу.